

TUCHTCOMMISSIE BETAALD VOETBAL
KONINKLIJKE NEDERLANDSE VOETBALBOND

1. Het verloop van de procedure

Per e-mailbericht van 24 oktober 2023 is PEC Zwolle in staat van beschuldiging gesteld op grond van artikel 19 juncto artikel 20, lid 2, sub a van het Reglement Tuchtrechtspraak Betaald Voetbal, 'hierna 'RTBV', voor wanordelijkheden door aanhang van PEC Zwolle bij gelegenheid van de gespeelde wedstrijd PEC Zwolle – Sparta Rotterdam, hierna 'Sparta', van 12 augustus 2023, te weten:

- Gedurende en/of na afloop van de wedstrijd gooien met voorwerpen (harde bekers en/of flesjes water en/of stoelen) richting/ in het uitvak (sub 1) en/of ;
- Na afloop van de wedstrijd het aangaan van de confrontatie met supporters van Sparta, klimmen op de lexaanwand, gebruik van geweld tegen o.a. stewards (sub 2) en/of;
- De aanwezigheid van supporters die, vanwege de opgelegde straf van 26 juli 2023, geen toegang mochten hebben tot het stadion (sub 3).

De aanklager betaald voetbal, hierna 'de aanklager', heeft PEC Zwolle het volgende schikkingsvoorstel gedaan:

PEC Zwolle wordt, mede gelet op de aard en ernst van de strafbare feiten en rekening houdend met de strafkaart waarop aantekeningen staan van onder andere 10 januari 2022, 4 juli 2022, 13 september 2022, 28 november 2022 en 28 maart 2023, met ingang van 31 oktober 2023 veroordeeld tot de navolgende straf:

- Het spelen van de eerstvolgende thuiswedstrijd van het eerste elftal in de competitie, bekercompetitie of play-offs van de KNVB drie weken na 31 oktober 2023 (de wedstrijd PEC Zwolle – RKC Waalwijk d.d. 25 november 2023), waarbij de personen die een seizoenkaart hebben voor de stavakken 2, 3 en 4 op de Noordtribune geen toegang mogen hebben tot het stadion. De betreffende vakken zullen tijdens de wedstrijd leeg moeten blijven;
- Een geldboete van EUR 10.000,-. Deze boete zal in rekening-courant worden verrekend als het schikkingsvoorstel wordt geaccepteerd.

De voorgestelde boete is als volgt opgebouwd;

- Geldboete van EUR 3.000,- voor het gooien van voorwerpen in/richting het uitvak;
- Geldboete van EUR 4.000,- voor het aangaan van de confrontatie met supporters van Sparta, het klimmen op de lexaanwand, gebruik van geweld tegen o.a. stewards;
- Geldboete van EUR 3.000,- voor het aanwezig zijn van supporters die vanwege de opgelegde straf van 26 juli 2023 geen toegang mochten hebben tot het stadion.

Dit schikkingsvoorstel is door PEC Zwolle niet geaccepteerd. Vervolgens is de zaak aan de tuchtcommissie betaald voetbal, hierna 'de tuchtcommissie', voorgelegd. De tuchtcommissie heeft in aanwezigheid van de aanklager de zaak mondeling behandeld op donderdag 9 november 2023. Zij heeft bij die gelegenheid PEC Zwolle gehoord, vertegenwoordigd door de heer X. Czaikowski, algemeen directeur en de heer R. Meeuwesse, veiligheidscoördinator.

2. Vordering van de aanklager

Wat betreft de aanklager, kan PEC Zwolle zich slechts disculperen als zij aannemelijk maakt dat zij voor, tijdens en na de wedstrijd voldoende maatregelen heeft getroffen van dusdanige verstrekkende en stringente aard, dat de kans dat haar aanhang zich misdraagt te verwaarlozen is. Het is volgens de

aanklager vaste rechtspraak van de tuchtcommissie en de commissie van beroep betaald voetbal dat in dit verband buitengewoon strenge eisen worden gesteld om het karakter van de aansprakelijkheid van PEC Zwolle voor het gedrag van haar supporters niet verloren te laten gaan.

Op grond van het op zitting getoonde beeldmateriaal, het wedstrijdverslag in het dossier en de schriftelijk verklaring van PEC Zwolle, acht de aanklager het bewezen dat PEC Zwolle zich schuldig heeft gemaakt aan hetgeen aan PEC Zwolle ten laste is gelegd.

Ten aanzien van sub 3 van de tenlastelegging, stelt de aanklager dat de vraag kan worden gesteld of dit feit als een wanordelijkheid kan worden aangemerkt. Volgens de aanklager is dit sec niet het geval, maar omdat de in dit sub genoemde personen niet bij deze wedstrijd aanwezig mochten zijn in het stadion volgens de aanklager toch aanwezig waren, heeft dit deel van de supporters zich schuldig gemaakt aan de wanordelijkheden, zoals genoemd in sub 1 en sub 2 van de tenlastelegging. De aanklager verzoekt de tuchtcommissie sub 3 van de tenlastelegging in voornoemd verband te zien en daarom bewezen te verklaren.

De aanklager is van mening dat in de gegeven omstandigheden door PEC Zwolle onvoldoende maatregelen voor en tijdens de wedstrijd zijn getroffen om de tenlastegelegde wanordelijkheden te voorkomen of te beëindigen. Volgens de aanklager is PEC Zwolle een club die de afgelopen periode meerdere malen tuchtrechtelijk veroordeeld is voor soortgelijke feiten en had dan ook extra waakzaam dienen te zijn.

De lat om zich te kunnen disculperen ligt volgens de aanklager voor PEC Zwolle dus hoog. Ondanks dat de aanklager heeft geconstateerd dat PEC Zwolle de nodige inspanningen heeft verricht voor wat betreft het identificeren van daders – door PEC Zwolle zijn 15 stadionverboden opgelegd – betekent dit wat haar betreft nog niet dat de club zich kan disculperen. Het verwijt van de aanklager richting PEC Zwolle is gericht op de maatregelen die de club voor en tijdens de wedstrijd had moeten treffen.

Voor en tijdens de wedstrijd

Voor wat betreft de vrije verkoop van toegangskaarten, stelt de aanklager dat PEC Zwolle zich niet kan verschuilen achter het advies van de KNVB, zoals door PEC Zwolle in haar schriftelijke verklaring per mail van 27 oktober 2023 van de heer Czaikowski aan de aanklager, is genoemd. Volgens de aanklager had PEC Zwolle, vanwege haar tuchtrechtelijk verleden op het gebied van wanordelijkheden, meer moeten doen om de vrije verkoop te beperken. Daarnaast hebben volgens de aanklager een aantal supporters, die zich schuldig hebben gemaakt aan de wanordelijkheden, toegang tot het stadion verkregen door in het bezit te komen van kaarten van personen van de supportersvereniging. De aanklager begrijpt niet hoe dit heeft kunnen gebeuren en vraagt zich af waarom er niet een 'één op één identificatie' heeft plaatsgevonden.

De aanklager vindt ook dat in deze wedstrijd PEC Zwolle beter en strenger had moeten controleren op de identiteit van de voor deze wedstrijd uitgesloten supporters om op die manier te voorkomen dat deze supporters in het stadion zouden komen. Toen bleek dat de supporters van de harde kern in vak 21 – naast het uitvak – zaten, had PEC Zwolle, wat de aanklager betreft, direct meer maatregelen moeten treffen om het gooien van voorwerpen en een confrontatie te voorkomen. De aanklager haalt in dit kader de door de veiligheidscoördinator van Sparta genoemde punten uit het wedstrijdverslag aan, namelijk dat Sparta vroegtijdig en meermalen heeft aangegeven dat de situatie onveilig aanvoelde en dreigend was. Volgens de aanklager blijkt uit het dossier niet dat PEC Zwolle hier adequaat op heeft gereageerd, behalve door de situatie te monitoren. De aanklager stelt dat PEC Zwolle op het moment van de wanordelijkheden weliswaar heeft opgeschaald, maar had dit volgens haar nog beter gemoeten en gekund. Volgens de aanklager blijkt uit de tv-beelden dat op het moment dat een steward van PEC Zwolle door een supporter van PEC Zwolle in een nekklem wordt gezet, andere PEC Zwolle stewards van de situatie weglopen, terwijl ze hadden moeten en kunnen ingrijpen. De aanklager stelt dat PEC Zwolle op dat moment tekort is geschoten in het ingrijpen respectievelijk opschalen op het moment dat de situatie uit de hand liep.

De aanklager komt tot de slotsom dat PEC Zwolle zich schuldig heeft gemaakt aan overtreding van artikel 19 juncto artikel 20, lid 2, sub a RTBV en acht het ten laste gelegde wettig en overtuigend bewezen verklaard.

Strafmaat

Bij de vraag welke strafeis moet volgen, houdt de aanklager rekening met alle feiten en omstandigheden. Daarbij is door de aanklager aangegeven dat met name ook rekening is gehouden met de strafkaart van PEC Zwolle. Op basis van de strafkaart van PEC Zwolle, acht de aanklager het aan PEC Zwolle aangeboden schikkingsvoorstel passend en geboden. De aanklager ziet geen redenen om de straf te verhogen en verzoekt de tuchtcommissie PEC Zwolle een straf op te leggen zoals door de aanklager aan PEC Zwolle is aangeboden.

3. Verweer van PEC Zwolle, repliek en dupliek

PEC Zwolle is van mening dat zij zich met succes kan beroepen op disculpatie. PEC Zwolle is namelijk van mening dat zij voor, tijdens en na de wedstrijd voldoende maatregelen heeft genomen om de kans op wanordelijkheden te verwaarlozen en stelt daartoe het volgende.

Voorafgaand aan de wedstrijd

PEC Zwolle heeft op zitting aangegeven dat zij, anders dan door de aanklager betoogd, vooraf niet wist dat de supporters van de harde kern, in vak 21 zaten. Op het moment dat PEC Zwolle het vermoeden had dat deze supporters in dit vak zaten, heeft PEC Zwolle direct opgeschaald en een extra linie van stewards gevormd voor dit vak. Volgens PEC Zwolle was dit het eerste moment dat zij wist dat deze supporters in dit vak zaten.

Ten aanzien van door de aanklager genoemde vrije verkoop en de identiteitscontrole bij deze wedstrijd, stelt PEC Zwolle dat de vrije verkoop in die zin was beperkt dat een persoon maar één kaart kon kopen in plaats van vier kaarten. PEC Zwolle stelt vervolgens dat vorig seizoen aan PEC Zwolle een sanctie was opgelegd waarbij een aantal vakken leeg moest blijven en een aantal seizoenkaarten uit die vakken geblokkeerd moest worden. PEC Zwolle heeft hieraan voldaan. Voor wat betreft de vrije verkoop van toegangskaarten, heeft PEC Zwolle de KNVB om advies verzocht en heeft de KNVB, volgens PEC Zwolle in het licht van de opgelegde straf van 26 juli 2023 hier geen bezwaren in gezien. PEC Zwolle stelt daarnaast dat als personen met een vrije toegangkaart toch besluiten om deze kaarten aan andere supporters – met een geblokkeerde seizoenkaart – te geven, dan kan PEC Zwolle niet voorkomen dat een dergelijke supporter toch het stadion binnenkomt, ook niet met een identiteitscontrole. Dat is in praktische zin volgens PEC Zwolle niet mogelijk, omdat dit een groot aantal supporters betreft dat op dat moment individueel gecontroleerd zou moeten worden. Desondanks is door PEC Zwolle in deze wedstrijd deze controle wel steekproefsgewijs gedaan, maar dit had geen afdoende effect. Daarnaast stelt PEC Zwolle dat de supporters die betrokken waren bij de wanordelijkheden in deze zaak niet de supporters zijn geweest die onderdeel waren van de aan PEC Zwolle opgelegde straf van 26 juli 2023.

Tijdens de wedstrijd

PEC Zwolle herkent het door de aanklager geschetste beeld niet dat sprake is geweest van een onrustig en dreigende situatie voorafgaand aan de wanordelijkheden. PEC Zwolle heeft na de wedstrijd contact gehad met de voorzitter van de supportersvereniging van Sparta en uit dit contact bleek dat sprake geweest was van een gemoedelijke sfeer tot het moment van de betreffende wanordelijkheden. PEC Zwolle geeft hierbij aan dat op dat moment een steward op de grond in een nekklem werd gelegd en supporters via deze steward op de lexaanwand zijn gaan klimmen. Volgens PEC Zwolle konden de stewards hier niet meer bij komen, omdat sprake was van een klein hoekje waar de supporters de lexaanwand probeerde te beklimmen. Uit de beelden blijkt volgens PEC Zwolle vervolgens dat een aantal PEC Zwolle supporters de betreffende andere supporters van de lexaanwand af wilde halen en was de gehele situatie binnen een aantal minuten weer afgelopen.

PEC Zwolle stelt samengevat dat de club binnen haar mogelijkheden alles heeft gedaan wat mogelijk was om wanordelijkheden te voorkomen. PEC Zwolle realiseert zich dat de club een forse strafkaart heeft, maar PEC Zwolle geeft hierbij aan dat – op de in de strafkaart genoemde vuurwerkincidenten na – de club in thuiswedstrijden nooit te maken heeft gehad met supportersgeweld. PEC Zwolle geeft voorts aan dat zij in vergelijking met het vorige seizoen een aantal goede stappen heeft gezet, waaronder het aanstellen van een nieuwe veiligheidscoördinator en het beter kunnen identificeren van misdragende supporters met het opleggen van een hoog aantal stadionverboden als gevolg. Mede op basis van deze genoemde omstandigheden, vindt PEC Zwolle het door de aanklager aangeboden schikkingsvoorstel buitenproportioneel.

Repliek

Met betrekking tot de vraag of vooraf bekend was dat supporters van de harde kern van PEC Zwolle zich in het stadion zouden bevinden, stelt de aanklager dat dit voor PEC Zwolle kenbaar geweest had moeten zijn op grond van de verklaring mevrouw V. Bontje van de politie. Uit deze verklaring blijkt volgens de aanklager dat supporters van de harde kern van PEC Zwolle op de tribune waren waargenomen, terwijl op de parkeerplaats supporters werden opgevangen. Met betrekking tot de overweging van PEC Zwolle om de politie niet in te schakelen, vraagt de aanklager zich af op basis van de – gewelddadige – wanordelijkheden die in deze wedstrijd hebben plaatsgevonden, wanneer dan wel het moment geweest zou zijn om de politie in te schakelen. Tot slot stelt de aanklager dat er ook supporters – die onderdeel uitmaakten van de aan PEC Zwolle opgelegde straf van 26 juli 2023 – in het stadion aanwezig waren, omdat PEC Zwolle volgens de aanklager zelf schriftelijk heeft aangegeven dat ‘niet alle schuldigen een seizoenkaart hebben voor een stavak op de Noord tribune’. Volgens de aanklager kan daaruit worden afgeleid dat als het niet alle ‘schuldigen’ betreft, dan in ieder geval wel een aantal van deze supporters.

Dupliek

Met betrekking tot het eerste punt, zoals door de aanklager in haar repliek is benoemd, stelt PEC Zwolle dat het heel lastig is om op basis van waarneming een bepaalde groep te bestempelen. In het betreffende vak zitten namelijk niet alleen vrijwilligers, maar ook ‘gesanctioneerde’ supporters die bijvoorbeeld niet in het zwart zijn gekleed. In een vak met een groot aantal supporters is het voor PEC Zwolle op dat moment erg lastig om bepaalde personen uit het vak te halen. PEC Zwolle stelt vervolgens dat de politie zelden wordt ingeschakeld. Dit komt er volgens PEC Zwolle door dat politieoptreden in de regel escalierend werkt. PEC Zwolle heeft juist geprobeerd om de situatie te de-escaleren. Ten aanzien van de supporters die niet in het stadion aanwezig mochten zijn, vindt PEC Zwolle de door de aanklager gedane aanname op basis van één zinsnede mager en onvoldoende. PEC Zwolle heeft hier nader onderzoek in gedaan en komt, zoals eerder in haar betoog aangegeven, op basis daarvan tot de conclusie dat het door de aanklager gestelde onjuist is.

4. Gedeeltelijke bewezenverklaring

De tuchtcommissie acht het ten laste gelegde bewezen met uitzondering van het sub 3 genoemde. De gedeeltelijke bewezenverklaring steunt op de navolgende bewijsmiddelen:

- Het wedstrijdverslag d.d.12 augustus 2023, voor zover inhoudende:

“(..) Bij het afsluiten van de wedstrijd is er een groepje supporters op vak 22 richting het hekwerk gelopen en vervolgens de lexaanwand in zijn geklommen van het naastgelegen gastenvak. Uiteindelijk begaven zich 6 supporters zich p de lexaanwand, waarvan 1 supporter mogelijk ook een steward van Sparta heeft getrapt (..)”

“(..) Vlak na de wedstrijd is er een stoel gegooid uit het vak naast het gastenvak (..)”

“(..) Tijdens de wedstrijd werden er door de PEC Zwolle supporters diverse harde drinkbekers en volle plastic flesjes water in het uitvak gegooid.(..)”

- De op zitting getoonde tv-beelden;
- Het door PEC Zwolle ter zitting gestelde.

5. Het inhoudelijk oordeel van de tuchtcommissie

Wanordelijkheden – sub 3

Voor wat betreft de wanordelijkheid zoals deze sub 3 van de tenlastelegging zijn genoemd, spreekt de tuchtcommissie PEC Zwolle vrij. De tuchtcommissie is op basis van het dossier en hetgeen op zitting door PEC Zwolle verklaard, waaronder m.b.t. het vervolgonderzoek van PEC Zwolle, onvoldoende overtuigd dat supporters die vanwege de opgelegde straf van 26 juli 2023 geen toegang mochten hebben tot het stadion zich schuldig hebben gemaakt aan de wanordelijkheden, zoals genoemd sub 1 en 2 van de tenlastelegging.

Met betrekking tot de overige wanordelijkheden, zoals genoemd sub 1 en 2 van de tenlastelegging, stelt de tuchtcommissie het volgende.

Zoals door de aanklager terecht gesteld, kan PEC Zwolle zich bij wanordelijkheden door haar aanhang slechts disculperen als zij aannemelijk maakt dat zij voor, tijdens en na de wedstrijd voldoende maatregelen heeft getroffen die van dusdanig verstrekkende en stringente aard zijn, dat de kans dat haar aanhang zich misdraagt te verwaarlozen is. De tuchtcommissie dient daarom in deze tuchtaak een oordeel te vormen over de vraag of PEC Zwolle genoemde maatregelen heeft getroffen.

Voor en tijdens de wedstrijd

Uit hetgeen PEC Zwolle heeft aangevoerd, leidt de tuchtcommissie af dat PEC Zwolle weliswaar maatregelen heeft genomen ter voorkoming of beperking van wanordelijkheden, maar deze maatregelen zijn niet voldoende stringent geweest, want ze hebben geen althans onvoldoende doel getroffen. Nu PEC Zwolle een forse strafkaart heeft, had PEC Zwolle naar het oordeel van de tuchtcommissie geen vrije verkoop moeten toestaan voor de betreffende wedstrijd. Dit heeft PEC Zwolle nagelaten. Daarnaast had PEC Zwolle, gezien de problematiek betreffende de doorverkoop van losse kaarten, meer én extra kunnen inzetten op de toegangscontrole.

De tuchtcommissie volgt de aanklager dat PEC Zwolle eerder en beter had moeten reageren op de situatie voorafgaand aan de wanordelijkheden, maar ook tijdens de wanordelijkheden zelf. Ondanks de concrete signalen van de politie en Sparta over de onveilige en dreigende situatie, heeft PEC Zwolle naar het oordeel van de tuchtcommissie onvoldoende maatregelen getroffen om de wanordelijkheden die daarop volgden te voorkomen. Dat PEC Zwolle de situatie enkel bleef 'monitoren' zonder direct en adequaat in te grijpen, is onvoldoende en daarom tuchtrechtelijk verwijtbaar. De tuchtcommissie heeft begrip voor het feit dat het door de PEC Zwolle supporters toegepaste geweld op een steward afschrikt en dat het logistiek gezien moeilijk was om de situatie direct en effectief te beëindigen, maar dit rechtvaardigt het optreden van de stewards zoals uit de tv-beelden blijkt niet. Dat de stewards op het moment van de wanordelijkheden van de situatie weglopen, weggijken en dus niet handelen, leidt voor de tuchtcommissie tot de conclusie dat PEC Zwolle op dit onderdeel meer had kunnen en moeten doen. Daarnaast overweegt de tuchtcommissie dat in deze situatie – waarin sprake is geweest van een ernstige geweldssituatie, namelijk een nekklem bij één van de stewards – bij uitstek de politie door PEC Zwolle geïnformeerd had kunnen en moeten worden, met het verzoek om in te grijpen. PEC Zwolle heeft onvoldoende gemotiveerd en onderbouwd waarom zij dit heeft nagelaten en dat is in tuchtrechtelijke zin aan PEC Zwolle toe te rekenen.

Op basis van het vorenstaande is de tuchtcommissie van mening dat PEC Zwolle in de gegeven omstandigheden voor en tijdens de wedstrijd onvoldoende maatregelen van dusdanige verstrekkende en stringente aard heeft genomen, dat de kans dat haar aanhang zich misdraagt te verwaarlozen is.

De tuchtcommissie komt tot het oordeel dat PEC Zwolle op grond van de stukken in het dossier en hetgeen op zitting is aangevoerd zich schuldig heeft gemaakt aan het ten laste gelegde.

Strafmaatoverwegingen

Bij de strafoplegging houdt de tuchtcommissie rekening met alle feiten en omstandigheden waaronder het oordeel dat volgens de tuchtcommissie het tenlastegelegde gedeeltelijk is bewezen en met hetgeen bij de behandeling ter zitting naar voren is gekomen.

De tuchtcommissie volgt de aanklager in haar stelling dat PEC Zwolle zich niet – volledig – kan disculperen. Wat betreft de strafmaat ziet de tuchtcommissie, gezien alle door PEC Zwolle getroffen preventieve en repressieve maatregelen, aanleiding in het voordeel van PEC Zwolle af te wijken van de door de aanklager geëiste straf. Daar waar de strafkaart van PEC Zwolle diverse veroordelingen wegens wanordelijkheden vermeldt, stelt de tuchtcommissie aan de andere kant vast dat PEC Zwolle op zitting voldoende onderbouwd heeft dat zij de bestrijding van wanordelijkheden bepaald serieus neemt. Zo vindt de tuchtcommissie dat de in deze zaak achteraf genomen maatregel, het opleggen van een flink aantal stadionverboden en de aanstelling van een nieuwe veiligheidscoördinator, factoren die in de strafoplegging in het voordeel van PEC Zwolle worden meegewogen.

Aan de andere kant overweegt de tuchtcommissie dat een stok achter de deur vereist is in de vorm van het opleggen aan PEC Zwolle van één thuiswedstrijd geheel zonder publiek, voorwaardelijk. Dit betekent dat als PEC Zwolle zich – binnen de hierna te noemen proeftijd – wederom schuldig maakt aan een soortgelijke overtreding, de aanklager in die eventuele nieuwe zaak niet alleen een nieuwe straf kan vorderen, maar voornoemde voorwaardelijke straf – het spelen van één thuiswedstrijd geheel zonder publiek – kan omzetten in een onvoorwaardelijke straf.

De tuchtcommissie komt op basis van het voorgaande tot de navolgende passende straf.

6. De beslissing

Bewezen wordt verklaard hetgeen onder 4. is vermeld. Het bewezenverklaarde is strafbaar. PEC Zwolle wordt veroordeeld tot:

- het spelen van een thuiswedstrijd van het eerste elftal van PEC Zwolle in de competitie, bekercompetitie of play-offs van de KNVB geheel zonder publiek, voorwaardelijk met een proeftijd van twee jaar;
- een geldboete van EUR 7.000, -.

Spreekt PEC Zwolle vrij van het overige.

PEC Zwolle wordt veroordeeld in de kosten van de mondelinge behandeling welke met PEC Zwolle in rekening-courant zullen worden verrekend.

Aldus beslist op 9 november 2023 door de heer mr. N J. Batelaan, voorzitter, de heer mr. M. Nan en de heer R.J.G. Roelofs, leden, bijgestaan door de heer mr. M. Faouzi, secretaris.